

**COORDINATIECENTRUM MENSENHANDEL EN
MENSENSMOKKEL ARUBA**

Jaarverslag 2022

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. De Landelijke Coördinator Mensenhandel Mensensmokkel (LCMM)	3
3. Het Coördinatiecentrum Mensenhandel Mensensmokkel Aruba (CMMA)	4
3.1 Informatie	5
3.1.1 Registratie	5
3.1.2 Onderzoek	6
3.1.3 Trends en ontwikkelingen	7
3.1.4 Rapportages	8
3.2 Educatie	9
3.2.1 Bewustwordingscampagne “Habri Bo Wowo”	9
3.2.2 Lespakket middelbare scholen	9
3.2.3 Voorlichting en training	10
3.2.4 Website www.cmmaruba.com	12
3.3 Assistentie	12
3.3.1 Opvang en ondersteuning	12
3.3.2 Multidisciplinaire acties	13
3.3.3 Samenwerking	13
4. Financiering CMMA	14
5. Speerpunten 2023	14

1. INLEIDING

Dit jaarverslag belicht de activiteiten van de Landelijke Coördinator Mensenhandel Mensensmokkel (LCMM) en het Coördinatiecentrum Mensenhandel en Mensensmokkel Aruba (CMMA) in 2022. Het bevat een overzicht van de projecten, campagnes en activiteiten die door het CMMA in het jaar 2022 zijn uitgevoerd en een overzicht van de onderzoeken, adviezen en aanbevelingen die de LCMM in 2022 heeft gedaan. Het geeft ook een beschrijving van de lokale, regionale en internationale ontwikkelingen in de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel op Aruba. Het jaarverslag geeft een financiële verantwoording over het jaar 2022 en wordt afgesloten met de speerpunten voor 2023.

Het CMMA heeft in 2022 de activiteiten in het kader van de bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel op Aruba voortgezet. Basis hiervoor waren de doelstellingen zoals geformuleerd in het Plan van aanpak MHMS 2018-2022 en de uitwerking hiervan in het Project Vreemdelingenketen 2019-2022 en het Protocol Versterking Grenstoezicht Aruba 2022-2029.

Het CMMA heeft zich in de afgelopen jaren onder andere bezig gehouden met het opzetten van een registratiesysteem voor meldingen van indicatoren mensenhandel, het laten uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek naar onderwerpen op het terrein van mensenhandel en mensensmokkel, het creëren van lokale en regionale netwerken o.a. het Humanitarian Organizations Platform (HOP), het opzetten en uitvoeren van de voorlichtings- en bewustwordingscampagne 'Habri bo wowo', het geven van voorlichting en training aan overheid en burgers, het ontwikkelen van relevante websites (www.habribowowo.com en www.cmmaruba.com), het mede-coördineren van de nieuw te bouwen opvang voor slachtoffers van mensenhandel en het initiëren van een uitgebreid pakket van services voor slachtoffers van mensenhandel.

2. DE LANDELIJK COÖRDINATOR MENSENHANDEL MENSENSMOKKEL (LCMM)

De Landelijke Coördinator Mensenhandel Mensensmokkel (LCMM) onderzoekt de ontwikkelingen in de aard, omvang en kenmerken van mensenhandel en mensensmokkel op Aruba. Op basis van informatie uit vele verschillende bronnen adviseert de LCMM de overheid, bestuursorganen (stakeholders), NGO's, internationale organisaties, en hulpverleningsprofessionals over het voorkomen en bestrijden van mensenhandel en mensensmokkel.

De LCMM evalueert de effecten van de beleidsmaatregelen die genomen zijn door de overheid en adviseert over eventuele aanpassing daarvan. De LCMM publiceert regelmatig over nieuwsberichten, uitgevoerde onderzoeken, relevante documenten en trainingen ten aanzien van mensenhandel en mensensmokkel op de website van het CMMA (www.cmmaruba.com).

De LCMM is de vertegenwoordiger van Aruba op lokaal, regionaal en internationaal niveau en neemt namens Aruba deel aan relevante trainingen, vergaderingen en conferenties ten aanzien van mensenhandel en mensensmokkel. De LCMM rapporteert regelmatig aan lokale, regionale en internationale organisatie over de stand van zaken ten aanzien van mensenhandel en mensensmokkel op Aruba. De LCMM zorgt voor lokale, regionale en internationale samenwerking op het terrein van mensenhandel en mensensmokkel. Daarnaast geeft de Landelijke Coördinator actief voorlichting over het onderwerp mensenhandel en mensensmokkel door het organiseren van trainingen en expertmeetings, deel te nemen aan begeleidingscommissies en het presenteren van onderzoeksresultaten.

De functie van LCMM wordt sinds 2008 uitgeoefend door mw. Jeannette Richardson-Baars MA LL.M.

3. HET COÖRDINATIECENTRUM MENSENHANDEL MENSENSMOKKEL ARUBA (CMMA)

De bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel en de zorg voor slachtoffers hebben in de afgelopen jaren een ontwikkeling naar verdere professionalisering laten zien. In februari 2020 is het Coördinatiecentrum Mensenhandel Mensensmokkel Aruba (CMMA) opgericht met financiële steun vanuit het Bestedingsplan Vreemdelingenketen 2019-2022, gericht op de ondersteuning van Aruba bij de uitvoering van taken en projecten in verband met de crisis in Venezuela en de daaraan verbonden mogelijke massamigratie naar Aruba. Het CMMA geeft permanente ondersteuning aan de Landelijk Coördinator en dient als loket voor het algemene publiek voor wat betreft signalen van mensenhandel en mensensmokkel.

Op basis van het Plan van Aanpak Mensenhandel en Mensensmokkel (PvA MHMS) 2018 – 2022 is er aandacht besteed aan de volgende onderwerpen: (1) preventie en educatie, (2) bestuurlijke aanpak, (3) strafrechtelijke aanpak en (4) assistentie aan slachtoffers. Er zijn maatregelen genomen op het terrein van wet- en regelgeving, beleid en operationele activiteiten om de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel te intensiveren en effectiever te maken. Er is onder andere een voorstel aan de Minister van Justitie gedaan om de straffen voor mensenhandel te verhogen en ‘bedelarij’ en ‘criminele uitbuiting’ aan artikel 2:239 van het Wetboek van Strafrecht, naar aanleiding van een aanbeveling van het US State Departement in de TIP rapportage.

In 2021 is door middel van het Protocol inzake de Versterking van het Grenstoezicht in het Caribisch deel van het Koninkrijk afgesproken om de komende zeven jaar extra te investeren in het grenstoezicht van de landen Aruba, Curaçao en Sint-Maarten. Doel van het Protocol is het treffen van maatregelen op het gebied van het grenstoezicht door te investeren in de Caribische landen en het verbeteren van de onderlinge samenwerking tussen de diensten. Vanwege het belang van de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel is er een aparte paragraaf aan dit thema gewijd binnen het plan van aanpak ter uitwerking van het Protocol, waardoor het CMMA additionele financiële middelen heeft gekregen voor de periode 2022-2027.

Het CMMA wordt sinds 2020 bezet door mw. Jeannette Richardson-Baars MA LLM (LCMM) en mw. Angela Niemeyer-Persad (Projectleider/Kwartiermaker). Het CMMA voert drie taken uit: Informatie, Educatie en Assistentie.

3.1 Informatie

Binnen de taak 'Informatie' houdt het CMMA zich bezig met de volgende activiteiten:

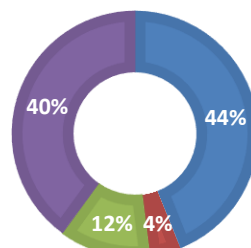
- Het registreren van informatie vanuit de maatschappij (meldingen en signalen) over mensenhandel;
- Het (laten) uitvoeren van onderzoek naar mensenhandel of mensensmokkel gerelateerd onderwerpen;
- Het vaststellen van en adviseren over trends en ontwikkelingen op het terrein van mensenhandel en mensensmokkel;
- Het voorbereiden van rapportages over de stand van zaken met betrekking tot mensenhandel en mensensmokkel op Aruba.

3.1.1 Registratie

In 2022 zijn door het CMMA in totaal 25 meldingen ontvangen vanuit de maatschappij over mogelijke gevallen van mensenhandel of mensensmokkel. Hiervan werden 11 gevallen gemeld door overheidsdiensten, 10 gevallen door individuele burgers, 3 gevallen door de privésector en 1 geval door een NGO/IO.

MELDER

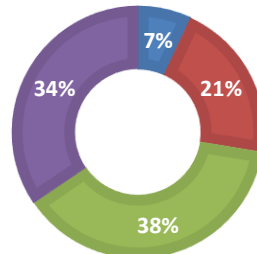
■ Overheid ■ NGO/IO ■ Privesector ■ Burger

Meldingen bij het CMMA werden in de meeste gevallen gedaan via Whatsapp (11 keer), via email (6 keer), telefoon (6 keer) en via Facebook Messenger (2 keer).

WIJZE VAN MELDEN

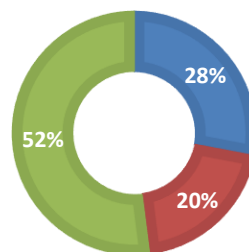
■ Facebook ■ Email ■ Whatsapp ■ Telefoon

De meldingen betroffen indicatoren/gevallen van mensenhandel (7 keer), gevallen van mensensmokkel (5 keer) en overige gevallen (13 keer). Onder overige gevallen zijn meldingen geregistreerd waar niet voldoende duidelijk uit de melding kon worden afgeleid of er sprake was van mogelijke mensenhandel of mensensmokkel.

INHOUD MELDING

■ Mensenhandel ■ Mensensmokkel ■ Overig

De intakegesprekken bij de Joint Intel Unit Mensenhandel en Mensensmokkel laten zien dat in 2022 de meeste meldingen van mogelijke mensenhandel betrekking hadden op vrouwelijke slachtoffers, met de Colombiaanse nationaliteit en in de leeftijdscategorie van 32 tot 42 jaar oud. Ten aanzien van mensensmokkel hadden in 2022 de meeste meldingen betrekking op mannen, met de Venezolaanse nationaliteit en in de leeftijdscategorie van 32 tot 42 jaar oud.

3.1.2 Onderzoek

De LCMM heeft de verantwoordelijkheid om door middel van onderzoeken inzicht te bieden in de problematiek van mensenhandel en opties aan te bieden om de aanpak van mensenhandel te verbeteren. In 2022 is de LCMM, in samenwerking met de Ketenmanager Venezuela (KMVEN), gestart met een onderzoek naar het mogelijke verband tussen garantstellers en mensenhandel. Garantstelling is een systeem waarbij een derde persoon (de garantsteller) financieel garant staat voor (1) een

vreemdeling die niet kan voldoen aan het minimale financiële vereiste om toegang tot Aruba te krijgen of (2) een vreemdeling die aan de vereisten voldoet om de vreemdelingenbewaring te verlaten met een meldingsplicht.

Het onderzoek heeft tot doel om de huidige situatie van de bestaande garantieprocedures in het kader van migratie in kaart te brengen en aanbevelingen te leveren voor verbetering van deze processen en ook de mogelijkheden tot verscherping van de controle en nazorg hierop om eventuele verbanden die zouden kunnen bijdragen aan mensenhandel en mensensmokkel uit te sluiten. De betrokken diensten, DIMAS, Migracion Aruba (IA) en Guarda Nos Costa (GNC) hanteren verschillende garantstellersprocedures waardoor het controleren, monitoren en handhaving hiervan bemoeilijkt wordt. Deze bestaande processen en procedures zouden kunnen bijdragen aan mensenhandel en mensensmokkel. Dit onderzoek zou moeten kunnen aantonen of dit wel of niet het geval is.

Het onderzoek gaat uit van de volgende vragen:

1. In hoeverre en op welke wijze kunnen de migratieprocedures die door Aruba worden gebruikt t.a.v. garantstellers, toeristische verlenging, vreemdelingendetentie, meldplicht en asielpcedure, bijdragen aan mensenhandel en mensensmokkel (MSMH)?
2. Op welke manier kunnen deze procedures worden aangepast zodat deze niet meer bijdragen aan mensenhandel en mensensmokkel (MHMS)?

Het onderzoek zal in 2023 worden afgerond en worden gepresenteerd.

3.1.3 Trends en ontwikkelingen

Het jaar 2022 werd gekenmerkt door een toegenomen belangstelling voor de thema's mensenhandel en mensensmokkel op politiek niveau. De LCMM heeft haar reflecties op de aanpak op beide thema's gedeeld met de desbetreffende bewindspersonen binnen de regering en in het parlement van Aruba. De Minister-President en de Minister van Justitie en Sociale Zaken ondersteunen het CMMA en dragen bij aan de activiteiten van het CMMA o.a. de webinars en de Nationale Dag tegen Mensenhandel. Niet alleen is er lokale aandacht maar ook vanuit het Koninkrijk. De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van Nederland heeft in 2022 een bezoek gebracht aan de LCMM en het CMMA, waarbij de wijze waarop mensenhandel en mensensmokkel op Aruba wordt aangepakt, uitgebreid is besproken.

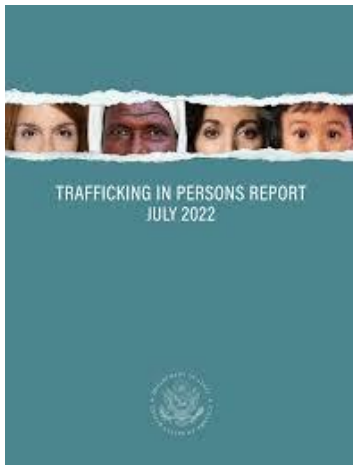
Aruba speelt een belangrijke rol in de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel in de regio en heeft hierin een voorbeeldfunctie. De urgentie om meer zicht te krijgen op hoe deze problematiek zich manifesteert, wordt door steeds professionals gevoeld. In 2022 heeft het CMMA diverse andere landen binnen de regio kunnen assisteren door o.a. het helpen ontwikkelen van bouwstenen voor de regionale aanpak van mensenhandel. Met name de samenwerking met de Landelijke Coördinator Mensenhandel Mensensmokkel van Curacao heeft zich in 2022 verder ontwikkeld o.a. door het ondersteunen van de positionering van de landelijke coördinator en het adviseren over het opzetten van een

coördinatiecentrum voor Curacao, terwijl de samenwerking met de Landelijke Coördinator Mensenhandel Mensensmokkel van Sint Maarten verder werd vormgegeven o.a. door ondersteuning in de vorm van trainingen.

In 2022 werd het Coördinatiecentrum Mensenhandel Mensensmokkel Aruba (CMMA) door COMENSHA, het Coördinatiecentrum Mensenhandel in Nederland, genomineerd voor de “Aanpak Mensenhandel Award 2022”. Ondanks dat de prijs uiteindelijk naar een andere genomineerde ging, geeft het feit dat Aruba genomineerd werd aan dat de juiste stappen zijn ondernomen om te komen tot een effectieve aanpak van mensenhandel op Aruba.

3.1.4 Rapportages

In 2022 werd door de LCMM gerapporteerd over de stand van zaken met betrekking tot mensenhandel aan het US State Departement J-TIP Office voor de jaarlijkse ‘Trafficking in Persons Report’. Ondanks dat er door de diverse ketenpartners een enorme inzet is geweest in 2021 en dat er vrijwel alle doelstellingen vanuit het Plan van Aanpak (PvA 2018-2022) werden gerealiseerd, werd Aruba in 2022 voor een derde keer als Tier 2 Watchlist beoordeeld. Met deze ranking wordt aangegeven dat Aruba wel de nodige initiatieven en activiteiten ontplooit, maar dat over het geheel gezien er nog te veel onderdelen zijn die niet op het gewenste niveau uitkomen. Het US State Departement oordeelde o.a. dat naar hun mening Aruba onvoldoende heeft gedaan om mensenhandelaren te vervolgen en te veroordelen, dat er geen/onvoldoende budget op de landsbegroting is opgenomen en dat medewerkers mensenhandel en mensensmokkel onvoldoende van elkaar kunnen onderscheiden waardoor de aanpak van mensenhandel minder effectief is.

In oktober 2022 heeft Aruba bezoek gehad van mw. Sarah Jennings, werkzaam bij het US State Departement J-TIP Office, waarbij naast een uitgebreid programma met bezoeken aan de ketenpartners op Aruba, meerdere besprekingen zijn gevoerd om verduidelijking te krijgen over de specifieke vereisten die door het US State Departement J-TIP Office aan Aruba worden gesteld en op basis waarvan door hen tot een beoordeling wordt gekomen. Op basis van de aanbevelingen van het TIP Report en het bezoek van mw. Sarah Jennings zijn in 2022 de nodige stappen gezet om tot verbetering van de beoordeling te komen.

Ook werd informatie aangeleverd door de LCMM aan het United National Office on Drugs and Crime voor de ‘2022 UNODC Global Report on Trafficking in Persons’. Dit rapport geeft een overzicht van de wijze waarop mensenhandel gedurende de COVID-19 pandemie heeft plaatsgevonden, waarbij informatie vanuit 141 landen werd meegenomen. Uit dit rapport blijkt dat er na COVID een opvallende toename geconstateerd is in seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting. Het gaat hier o.a. om een toename op het gebied van seksuele uitbuiting via het internet en een verplaatsing naar onzichtbare plekken zoals de “in-house” prostitutie. Opvallend is de wereldwijde vertraging in veroordelingen waardoor het

veroordelingspercentage daalde met -44% in 2020, waarbij in Central America en the Caribbean zelfs een verlaging te vinden was van -54%. In de afgelopen jaren is er een stijging waar te nemen in het aantal vrouwelijke mensenhandelaren (56%) en zijn er meer vrouwen dan mannen veroordeeld. Veel slachtoffers (41%) vertrouwen meer op zichzelf dan op de autoriteiten om uitbuiting te beëindigen en vrouwelijke slachtoffers en kinderen lijden steeds meer onder gewelddadige vormen van mensenhandel.

3.2 Educatie

Binnen de taak 'Educatie' houdt het CMMA zich bezig met de volgende activiteiten:

- Het opzetten en uitvoeren van bewustwordingscampagnes over mensenhandel en mensensmokkel voor bevolking en bezoekers;
- Het verzorgen van voorlichting en training over mensenhandel en mensensmokkel voor overheidsdiensten en organisaties;
- Het informeren over mensenhandel, mensensmokkel en het werk van de CMMA via de websites www.habribowowo.com en www.cmmaruba.com.

3.2.1 Bewustwordingscampagne "Habri Bo Wowo"

De 'Habri bo wowo'-campagne, gestart in 2021 en gecontinueerd in 2022, omvat een film van 20 minuten met de titel 'Otro banda di lama' die het verhaal vertelt van Pedro en Camila, een Venezolaans stel dat in grote financieel economische moeilijkheden verkeert. Ze riskeren hun leven om met een bootje naar Aruba te vertrekken en zo het land binnengesmokkeld te worden om er vervolgens achter te komen dat ze zijn gemanipuleerd en terecht zijn gekomen in een situatie van mensenhandel. De bewustwordingscampagne werd ingezet via diverse marketingkanalen zoals sociale media (Facebook, Instagram en twitter), radio, televisie en de speciaal ontwikkelde website www.habribowowo.com.

Door deze campagne heeft het algemene publiek het CMMA succesvol weten te bereiken voor algemene informatie, verzorgen van voorlichting, maar vooral het doorgeven van mogelijke meldingen over mensenhandel en mensensmokkel als tip of op anonieme wijze.

3.2.2 Lespakket middelbare scholen

Onderdeel van de bewustwordingscampagne is een educatief pakket, gericht op middelbare scholieren in de leeftijd van 12-18 jaar, met als doel hen voor te lichten over het onderwerp mensenhandel en mensensmokkel. De jongeren bekijken de korte film 'Otro banda di lama' welke een realistische kijk geeft op de problematiek van mensensmokkel en mensenhandel op Aruba. Hierdoor kunnen de jongeren zich beter voorstellen wat de situatie van een andere persoon is, waarom deze persoon ervoor kiest om hun land te verlaten, wat de situatie is waarin deze persoon terecht kan

komen en op welke manier en waarom andere personen van deze situatie misbruik maken. Aan de hand van de film gaan de leerlingen met elkaar en met de docent in gesprek. Hierdoor krijgen ze een betere kijk op de thema's mensensmokkel en mensenhandel en weten hoe ze mensenhandel in hun eigen omgeving kunnen herkennen. De jongeren realiseren zich ook dat uitbuiting een reëel risico is, waartegen zij zichzelf en anderen kunnen beschermen.

Het lespakket is op 18 oktober 2022, als activiteit in het kader van de jaarlijkse Nationale Dag tegen Mensenhandel, in aanwezigheid van de Minister-President van Aruba, mw.mr. Evelyn Wever-Croes, de Minister van onderwijs van Aruba, dhr. Endy Croes, de vertegenwoordiger van de US State Departement J-TIP Office, mw. Sarah Jennings, en de US Consul in Curaçao, mw. Margy Bond, gepresenteerd.

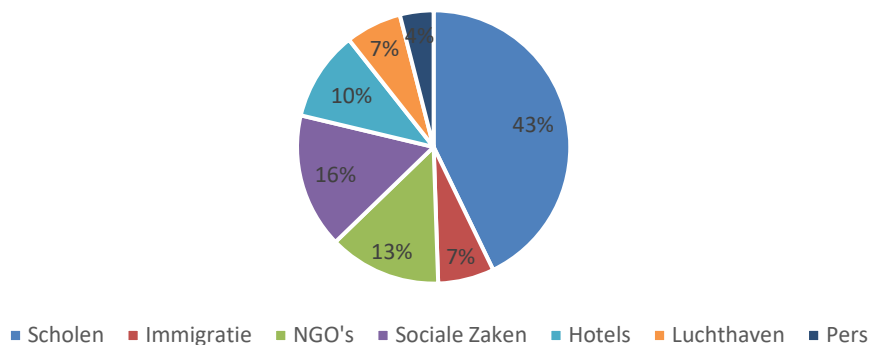

3.2.3 Voorlichting en training

Professionals die met mensenhandel en mensenmokkel in aanraking kunnen komen, moeten zodanig worden voorgelicht en getraind zodat zij signalen van uitbuiting kunnen herkennen. Daarbij moet men bedacht zijn op mogelijke uitbuiting in de voor Aruba relevante risicosectoren zoals de bouw, de horeca en de animeersector. Het CMMA verzorgt deze trainingen, zowel nationaal als regionaal (Caribisch gebied), door middel van voorlichting, presentaties, lezingen en webinars.

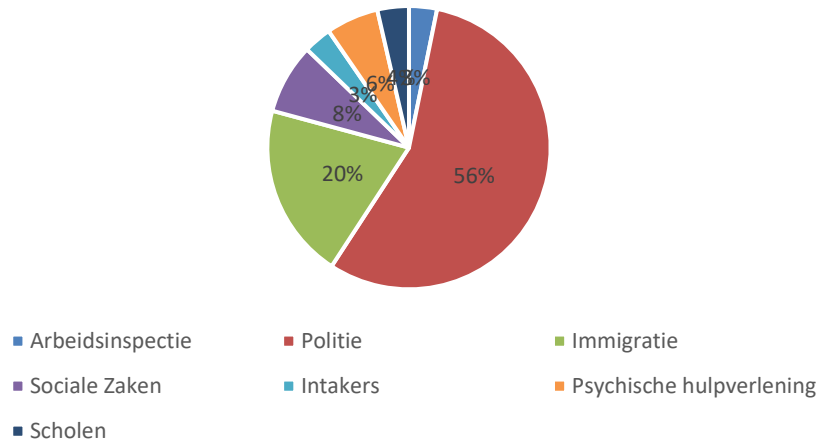
In 2022 heeft het CMMA diverse trainingen gegeven aan professionals (overheidsdiensten en non-gouvernementele organisaties) die met mensenhandel en mensenmokkel in aanraking kunnen komen. De trainingen kunnen worden onderscheiden in (1) bewustwordingstrainingen – gericht op het onderscheiden van mensenhandel en mensensmokkel, het herkennen van indicatoren mensenhandel en het weten waar dit gemeld kan worden, (2) vaardigheidstrainingen – gericht op het aanleren en oefenen van vaardigheden bijvoorbeeld het interviewen van een slachtoffer waarbij rekening wordt gehouden met het opgelopen trauma, en (3) webinars – gericht op het informeren van specifieke groepen op een aan mensenhandel en mensensmokkel gerelateerd onderwerp door middel van expert sprekers.

Bewustwordingstraining

In 2022 heeft het CMMA bewustwordingstrainingen verzorgd aan meerdere groepen o.a. Kustwacht (15), middelbare scholen (161), Immigratie (25), NGO's (50), Sociale Zaken (60), hotels (40), luchthaven (25), pers (15) en anderen (19). In totaal hebben 410 personen bewustwordingstraining gekregen.

Vaardigheidstrainingen

In totaal hebben 250 personen een vaardigheidstraining ontvangen van het CMMA, verdeeld over Arbeidsinspectie (8), Politie (140), Immigratie (50), Sociale Zaken (20), Intakers (BSOH, UMM, JIUMM-8), Psychische hulpverlening (15) en scholen (9). Een van de trainingen werd door de United Nations Office on Drugs and Crime, in het kader van het Track4TIP project, in samenwerking met het CMMA verzorgd voor medewerkers van opsporingsdiensten die slachtoffers van mensenhandel interviewen. Deze training zal worden herhaald in 2023 en ook zal een verdiepingstraining worden verzorgd.

Het CMMA heeft een belangrijke rol op het gebied van voorlichtingsactiviteiten op Aruba, maar ook in de regio. Zo heeft het CMMA in 2022 diverse webinars georganiseerd met gastsprekers uit diverse landen. De officiële opening van de Webinars werden gedaan door de Minister-President van Aruba, mevrouw Evelyn Wever – Croes en de Minister van Justitie & Sociale zaken, de heer Rocco Tjon. De Webinars waren gericht op alle professionals die in hun dagelijkse werkzaamheden mogelijk te maken hebben met mensenhandel. Het aantal deelnemers bleef in 2022 groeien met deelnemers uit landen zoals Curaçao, Bonaire, Sint -Maarten, Sint-Eustatius, Trinidad & Tobago, USA, Suriname, Jamaica en Nederland.

De webinars in 2022 hadden de volgende onderwerpen:

- 'The internet and human trafficking' (92 deelnemers), spreker dhr. Isaac Espinoza (Interpol Human Trafficking)
- 'Van signaal tot veroordeling' voor de rechtelijke macht en politie (130 deelnemers), sprekers dhr. Gert Buist (expert mensenhandel politie) en dhr. Warner ten Kate (landelijke mensenhandel officier van justitie)
- 'Trafficking use of the internet' voor professionals (145 deelnemers), spreker dhr. Jordi Martin Domingo (UNODC Cybercrime)

3.2.4 Website www.cmmaruba.com

In december 2022 werd naast de op inhoud gerichte website www.habribowowo.com ook de website www.cmmaruba.com gelanceerd. Deze website is gericht op de taken die door het CMMA worden verricht en geeft informatie over andere ontwikkelingen op het terrein van mensenhandel en mensensmokkel, resultaten van onderzoeken en rapporten, de ketenpartners waarmee wordt samengewerkt en de mogelijkheid om het lespakket voor de middelbare school aan te vragen.

3.3. Assistentie

Binnen de taak 'Assistentie' houdt het CMMA zich bezig met de volgende activiteiten:

- Het realiseren en coördineren van een effectieve en professionele opvang en ondersteuning van slachtoffers van mensenhandel;
- Het faciliteren van multidisciplinaire acties en controles op het terrein van mensenhandel en mensensmokkel;
- Het samenwerken met lokale, regionale en internationale instanties en organisaties op het terrein van mensenhandel en mensensmokkel

3.3.1 Opvang en ondersteuning

Mensenhandel gaat gepaard met schendingen van de persoonlijke en lichamelijke integriteit. Slachtoffers van mensenhandel hebben veelal traumatische ervaringen opgedaan en de juiste zorg en bijstand is dan ook van groot belang. De noodzaak van de bescherming van slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel wordt onderschreven in verschillende internationale verdragen. Zo heeft het land Aruba op grond van het VN-protocol de verplichting om slachtoffers bijstand te verlenen en hun bescherming te verzekeren (artikel 6 en 7).

In 2021 is een samenwerking tot stand gekomen tussen het CMMA en de International Organization for Migration (IOM) om te komen tot een Standard Operating Procedure (SOP) voor de identificatie, screening, bescherming, assistentie, terugkeer en re-integratie van slachtoffers van mensenhandel. Deze SOP is in 2022 verder uitgewerkt en zal in 2023 worden gepresenteerd.

In 2020 is het CMMA een samenwerking aangegaan met een lokale stichting om te komen tot een shelter voor slachtoffers van mensenhandel. Hiervoor is door het CMMA een deel van het vanuit het Project Vreemdelingenketen verkregen budget aan deze stichting ter beschikking gesteld om op hun terrein een opvang te realiseren voor 20 slachtoffers van mensenhandel, een tweetal kantoren voor het CMMA en een gemeenschappelijke ruimte voor activiteiten en vergaderingen. In 2022 is de eerste fase van de verbouwing afgerond en in 2023 zal het CMMA gebruik kunnen gaan maken van de faciliteiten.

3.3.2 Multidisciplinaire acties

Het CMMA heeft in 2022 een tweetal lokale multidisciplinaire acties gefaciliteerd en ondersteund, welke waren gericht op mogelijke uitbuiting in de prostitutiesector en de constructiesector. Beide acties werden uitgevoerd in samenwerking met medewerkers van het KPA, DAO, GNC en CEA.

Ook in 2022 heeft het CMMA een bijdrage geleverd aan de planning en uitvoering van controles in het kader van de Interpol actie Turquesa, gericht op intensivering van de controle op mensensmokkel en het optreden in het kader van mensenhandel.

3.3.3 Samenwerking

De landen van het Koninkrijk hebben een Memorandum of Understanding (MoU) gesloten ten behoeve van de intensivering van samenwerking tussen de landen en de prioritering van het voorkomen en bestrijden van mensenhandel en mensensmokkel in elke van de landen. In 2022 is de MOU van 2019 door de Landelijk Coördinatoren van de landen geëvalueerd en is een nieuwe concept MOU ter besluitvorming opgesteld. In het MoU komen de landen overeen om zich in te spannen voor de implementatie van en te voldoen aan internationale verdragen in wet- en regelgeving. Het MoU bevat de afspraken tussen de landen over twinning, advisering, ondersteuning en uitwisseling van informatie. De landen zullen regelmatig relevante opleidingen geven om de kennis en expertise op peil te houden, waarbij zoveel mogelijk gebruik zal worden gemaakt van het train-de-trainer-concept.

De Landelijke Coördinatoren van Aruba, Curaçao, Sint-Maarten, Caribisch Nederland en Nederland bespreken regelmatig de samenwerking tussen de landen, de prioriteiten van de landen en doen aanbevelingen tot aanpassing van de samenwerking. Daarnaast wil Aruba met Curaçao en Sint-Maarten een nauwe samenwerking aangaan om de preventie en bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel en bescherming van slachtoffers in de Caribische regio te bevorderen. In de eerste

gesprekken met vertegenwoordigers van Curaçao en Sint-Maarten in 2022 is afgesproken dat in de loop van 2023 verdere invulling hieraan wordt gegeven.

Sinds 2020 is door de CMMA een samenwerking gestart met internationale organisaties en NGO's zoals UNODC, IOM, Rode Kruis Aruba, HIAS, PADF en UNHCR onder de naam 'Humanitarian Organizations Platform (HOP)'. Er vindt tweemaandelijks overleg plaats met deze organisaties om de samenwerking te versterken ter voorkoming dat kwetsbare groepen mogelijk slachtoffer worden van mensenhandel.

4. FINANCIERING CMMA

In 2022 is het CMMA, als projectorganisatie, gefinancierd geweest vanuit diverse financiële bronnen. De Arubaanse overheid heeft via de landsbegroting de kosten gedragen voor salaris, werkruimte, trainingsruimten en operationele kosten. Via het Project Vreemdelingenketen 2019-2022 en het Protocol Versterking Grenstoezicht Aruba 2022-2029 werden financiële middelen verkregen voor de met name educationele en marketinggerichte activiteiten van het CMMA zoals de website, het lespakket, het onderzoek, de campagnes en het prostitutie project.

5. SPEERPUNTEN VOOR 2023

In 2023 zullen onder andere de volgende speerpunten de aandacht krijgen als vervolgstappen in de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel op Aruba en in de bescherming van de slachtoffers van mensenhandel.

- Het formaliseren van de LCMM en het CMMA onder het Ministerie van Justitie en Sociale Zaken;
- Het uitbreiden van capaciteit van het CMMA door het aantrekken van een Coördinator Assistentie;
- Het verder tot stand brengen van nationale en internationale samenwerkingsverbanden met overheidsdiensten, non-gouvernementele organisaties en de private sector;
- Het realiseren van een kenniscentrum voor de gehele Caribische regio van waaruit kennis, informatie en activiteiten beschikbaar worden gesteld voor alle relevante partners;
- Het realiseren en in gebruik nemen van een multifunctionele locatie waar slachtoffers van mensenhandel kunnen worden opgevangen;
- Het blijven verzorgen van trainingen voor overheidsdiensten en non-gouvernementele organisaties onder andere met het oog op een verhoogde bewustwording en signaalherkenning van mensenhandel en mensensmokkel;
- Het verzamelen, vastleggen en analyseren van relevante gegevens en het aan de hand van de verkregen informatie initiëren van beleidsvoorstellen met als doel uitbuitingssituaties in de kwetsbare sectoren te voorkomen;

- Het goedkeuren en uitvoeren van standaardprocedure ten aanzien van slachtofferhulp, waarin de procedures over het signaleren, de opvang en hulpverlening, de verblijfsstatus, het onderzoek, terugkeer naar land van herkomst en de communicatie met buitenlandse vertegenwoordigers worden vastgelegd;
- Het verkrijgen van voldoende financiële middelen zodat de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel onverminderd voortgezet kan worden.